

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „РАН БОСИЛЕК“

5300 Габрово, ул. “Орлово гнездо” №12, www.ranbosilek.com

тел.: 066 / 807 516, e-mail: info-700102@edu.mon.bg

ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТТА НА БИБЛИОТЕКА ПРИ ОУ „РАН БОСИЛЕК“ – ГАБРОВО ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 Г.

I. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО

Училищната библиотека при ОУ „Ран Босилек“ – Габрово е пространство за четене, учене, творчество, общуване и откриване на нови знания. Тя е естествен посредник между ученика и книгата, между традиционното образование и съвременния информационен свят.

През последните години библиотеката постепенно разширява своята роля в училищния живот. Освен място за съхраняване и предоставяне на книги, тя се утвърждава като среда за литературни инициативи, четения, изложби, творчески занимания, работа с информационни ресурси и съвместни дейности с учители и ученици.

През учебната 2025/2026 г. основните усилия бяха насочени към популяризиране на четенето, обогатяване на библиотечния фонд, включване на дигитални ресурси и организиране на културно-образователни инициативи. През учебната 2026/2027 г. библиотеката ще надгради постигнатото, като постави още по-силен акцент върху:

- четенето като удоволствие, общуване и начин за откриване на света;
- четивната грамотност и разбирането на текста;
- четенето на глас и споделеното четене;
- ученическата инициатива и участие;
- българската детска литература;
- творчеството на патрона на училището Ран Босилек;
- информационната и медийната грамотност;
- критичното мислене и проверката на информацията;
- отговорното използване на дигитални ресурси и изкуствен интелект;
- сътрудничеството между библиотеката, учителите, родителите и местната общност.

Учебната 2026/2027 г. има особено значение за библиотечната дейност, тъй като през септември училището ще отбележи празника на своя патрон Ран Босилек.

Седмицата 21–27 септември 2026 г. ще бъде превърната в специална „Седмица на Ран Босилек“, в която училището и библиотеката ще има водещо място. Това позволява годината да започне не просто с традиционното „връщане към книгите“, а с послание:

„Нашето училище има своя история, своя книга и свой герой – нека ги прочетем отново.“

II. ВИЗИЯ НА БИБЛИОТЕКАТА

През учебната 2026/2027 г. училищната библиотека ще работи за утвърждаването си като: ***„Място, където книгите оживяват.“***

Библиотеката ще бъде:

- място за среща с книгата;
- пространство за четене и разговор;
- среда за творчество;
- център за ученически инициативи;
- подкрепа за учебния процес;
- място за откриване и проверяване на информация;
- пространство за среща между традиционната книга и дигиталния свят;
- територия, в която всеки ученик може да открие „своята“ книга.

Основен принцип на библиотечната дейност:

„Не просто да накараме децата да четат, а да им помогнем да открият защо четенето е важно за тях.“

III. ОСНОВНА ЦЕЛ

Да се утвърди училищната библиотека като активен образователен, културен и социален център на ОУ „Ран Босилек“, който чрез книгата, четенето, творчеството и съвременните информационни ресурси подпомага развитието на грамотни, мислещи, любознателни, творчески и отговорни личности.

IV. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

1. Да се повиши интересът на учениците към книгата и четенето.
2. Да се изградят устойчиви читателски навици и отношение към четенето като удоволствие.
3. Да се развива четивната грамотност чрез четене с разбиране, четене на глас, обсъждане и интерпретация на текст.

4. Да се популяризира българската литература и творчеството на българските автори.
5. Да се съхранява и популяризира литературното наследство на патрона на училището Ран Босилек.
6. Да се развиват умения за търсене, подбор, проверка и използване на информация.
7. Да се формира критично отношение към информацията в интернет и социалните мрежи.
8. Да се запознават учениците с възможностите и ограниченията на изкуствения интелект при учене и създаване на съдържание.
9. Да се насърчава ученическата инициатива чрез клубове, конкурси, читателски предизвикателства, изложби и литературни събития.
10. Да се разширява партньорството между библиотеката и педагогическите специалисти.
11. Да се привличат родителите и местната общност към инициативите на училищната библиотека.
12. Да се обогатява и актуализира библиотечният фонд според интересите и потребностите на учениците.
13. Да се създаде приветлива, съвременна и приобщаваща библиотечна среда.

V. ОСНОВНИ ФУНКЦИИ

Училищната библиотека:

- осигурява достъп до художествена, детска, научнопопулярна, справочна и учебна литература;
- подпомага учебно-възпитателния процес;
- насърчава четенето за удоволствие;
- развива читателски и информационни умения;
- подкрепя учениците при самостоятелна работа;
- организира литературни и културно-образователни инициативи;
- създава условия за творческо изразяване;
- подпомага учителите с подходящи информационни и литературни ресурси;
- насърчава използването на надеждни информационни източници;
- запознава учениците с принципите на авторското право и отговорното използване на чуждо съдържание;

- съдейства за развитието на медийната и дигиталната грамотност;
- създава възможности за участие на учениците в библиотечния живот.

VI. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

Дейностите се реализират през цялата учебна година.

1. Библиотечно обслужване

- Регистрация и обслужване на читателите.
- Отчитане на посещенията и заетата литература.
- Подпомагане на учениците при избора на книги.
- Поддържане на актуална библиотечна документация.

2. Работа с библиотечния фонд

- Периодичен преглед и подреждане на фонда.
- Обогащаване на фонда с нови заглавия.
- Приемане и обработване на дарения.
- Подбор на книги според интересите на учениците.

3. Популяризиране на четенето

- Четения на глас.
- Читателски клубове.
- Книжни предизвикателства.
- Представяне на любими книги.
- Среци и разговори за книги.
- Ученически рецензии и препоръки.
- Изложби и литературни конкурси.

4. Информационна и медийна грамотност

- Обучения за търсене и оценяване на информация.
- Разпознаване на недостоверна информация.
- Проверка на източници.
- Работа с електронни каталози и дигитални библиотеки.
- Основни правила за авторско право.
- Отговорно поведение в дигитална среда.

5. Изкуствен интелект и образование

Библиотеката ще включва постепенно теми, свързани с изкуствения интелект, съобразени с възрастта на учениците:

- Какво представлява изкуственият интелект?

- Може ли да вярваме на всичко, което ни показва?
- Как проверяваме информация, генерирана от AI?
- Как да използваме AI като помощник, без той да мисли вместо нас?
- Авторство, творчество и отговорност при използване на AI.

Основен принцип: *„Изкуственият интелект може да помага, но читателят трябва да мисли.“*

VII. ГОДИШЕН КАЛЕНДАР НА ДЕЙНОСТИТЕ

СЕПТЕМВРИ 2026 г. – 140 години от рождението на Ран Босилек

Септември ще бъде специален месец за училищната библиотека, посветен на патрона на училището и началото на новата учебна година.

Основни дейности:

- Подготовка и тематично оформление на библиотеката.
- Изложба „Ран Босилек – човекът, който подари усмивка на децата“.
- Представяне на книги и издания на Ран Босилек.
- „Открий Ран Босилек“ – занимателна игра за учениците.
- „Моят любим герой от Ран Босилек“ – ученически игри и кратки презентации.
- Четене на откъси от „Патиланци“ и други произведения.
- Представяне на интересни факти от живота и творчеството на Ран Босилек.
- Запознаване на първокласниците с библиотеката и патрона на нашето училище.

21–27 СЕПТЕМВРИ 2026 г. - СЕДМИЦА НА РАН БОСИЛЕК

Във връзка с празника на патрона на училището библиотеката организира поредица от инициативи под общото мото: **„РАН БОСИЛЕК – ПРИЯТЕЛ НА ДЕТСКИТЕ МЕЧТИ“**

- **„ПАТИЛАНЦИТЕ ЧЕТАТ“ – „140 патилански истории в училищната библиотека“**

На 21 септември 2026 г., в рамките на „Седмичката на Ран Босилек“ и по повод празника на патрона на ОУ „Ран Босилек“ – Габрово, училищната библиотека организира инициативата **„ПАТИЛАНЦИТЕ ЧЕТАТ“ – „140 патилански истории в училищната библиотека“**. В продължение на 40 минути ученици от начален и прогимназиален етап, учители и приятели на училището и библиотеката ще се потопят в забавния и пъстър свят на Ран Босилек, като четат и споделят откъси от любими

истории от „Патиланци“ и други негови произведения. Инициативата има за цел да насърчи четенето на глас и четенето за удоволствие, да създаде усещане за общност около книгата и да превърне училищната библиотека в пространство на смях, приключения, споделено четене и любов към българската детска литература. В инициативата ще бъдат включени 140 патилански истории, като всеки участник ще има възможност да допринесе със своя прочетен откъс и да сподели любимо произведение на патрона на училището. Срокът за записване за участие е 18 септември 2026 г. в училищната библиотека.

Други инициативи през седмицата:

- „Книгите на Ран Босилек“ – юбилейна библиотечна витрина
- „Ран Босилек през очите на децата“ – изложба
- „Патиланска препоръка“ – читателска инициатива
- „Две истории – едно име“ – историко-библиотечна инициатива
- „Какво чудо стана...“ – четене на Ран Босилек
- „Патилански мъдрости“ – думи от книгите на Ран Босилек

ОКТОМВРИ 2026 г. - „Четенето е приключение“

Основни инициативи:

- „Моята книга – моето приключение“.
- „Чета и препоръчвам“.
- „Книга на месеца“.
- Читателски дневник.
- „15 минути с книга“.
- Изложба „Книги, които не можеш да оставиш“.
- Литературни игри за начален етап.
- „Книжна среща“ – ученици от различни класове представят любими книги.
- Работилница „Създай корица на книга“.

НОЕМВРИ 2026 г. - „Четем заедно“

20 НОЕМВРИ 2026 г. – ДЕН НА ЧЕТЕНЕТО – БЪЛГАРИЯ

Денят на четенето се провежда всяка година през третия петък на ноември по инициатива на фондация „Четене“, фондация „Детски книги“ и сдружение „Книги и

четене“. Целта му е четенето да бъде поставено в центъра на общественото внимание като ключово умение за грамотността и развитието.

Училищната библиотека ще се включи активно в инициативата чрез:

- Голямо четене с ученици от начален етап.
- „Любимата ми книга“ – четене на откъси.
- Учители четат на ученици.
- Ученици четат на ученици.
- „Четем заедно“ – споделено четене.
- „Книга на приятел“ – размяна на препоръки.
- Книжна изложба „Нашите любими книги“.
- Читателски предизвикателства.

Допълнителни дейности:

- „Кой стои зад книгата?“ – автор, илюстратор, издател.
- „Вярно ли е?“ – игра за проверка на информация.
- Занимания по медийна грамотност.

ДЕКЕМВРИ 2026 г. - „Коледа с книга“

- „Коледна приказка“ – литературно четене.
- „Приказката продължава“ – творческо писане.
- Конкурс за илюстрация към любима коледна история.
- „Коледа в книгите“ – изложба.
- „Книга за подарък“ – препоръки за книги.
- Четене на зимни и коледни истории.
- Благотворителна кампания за даряване на книги.

ЯНУАРИ 2027 г. - „Нова година – нова книга“

- „Започни годината с книга“.
- Читателско предизвикателство „12 книги през 2027“.
- Зимен читателски клуб.
- „Книга, която ме изненада“.
- Представяне на новопостъпили книги.
- Обновяване на тематичните книжни кътове.

ФЕВРУАРИ 2027 г. - „Българските герои и техните истории“

- Литературни четения, посветени на Васил Левски.
- „Апостолът през очите на децата“.
- Изложба „Левски в книгите“.
- Четене на откъси от произведения за Левски.
- „Какво означава да бъдеш свободен?“ – дискусия.
- Ученически проекти и презентации.

МАРТ 2027 г. - „България в книгите“

- Представяне на български автори.
- Литературна карта на България.
- „Писатели, родени в България“.
- „Книги за България, които трябва да прочетем“.
- Литературна викторина.
- Четене на българска поезия.
- Изложба „Българското слово“.

Специален акцент:

200 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ПЕТКО Р. СЛАВЕЙКОВ

През 2027 г. се навършват 200 години от рождението на Петко Р. Славейков – годишнина, включена от ЮНЕСКО в календара на бележитите годишнини.

Библиотеката ще организира:

- „Петко Славейков – строител на българското слово“.
- Изложба с негови произведения.
- Четене на стихотворения.
- Представяне на интересни факти от живота му.
- „Познай стихотворението“.

АПРИЛ 2027 г. - „Април – месец на книгата“

Април ще бъде основният месец на библиотечните инициативи за четене.

Дейностите ще бъдат съобразени с националната кампания на Асоциация „Българска книга“ „Походът на книгите“, която традиционно обхваща периода от 2 април – Международния ден на детската книга и рождения ден на Ханс Кристиан Андерсен – до 23 април – Световния ден на книгата и авторското право.

Основни инициативи:

- Откриване на „Походът на книгите“ в училищната библиотека.
- Маратон на четенето.
- „Четящото училище“.
- „Учители и родители четат“.
- „По-големият чете на по-малкия“.
- „Любима книга от детството на моя родител“.
- „Книгата, която бих подарил на приятел“.
- Четене на приказки от ученици от прогимназиален етап пред ученици от начален етап.
- Литературни игри.
- Викторини.
- Изложба „Книгите, които ни правят хора“.

23 април 2027 г. - СВЕТОВЕН ДЕН НА КНИГАТА И АВТОРСКОТО ПРАВО

Специална библиотечна инициатива: **„ЕДИН ДЕН – ЕДНА КНИГА – ЕДНО ПОСЛАНИЕ“**. Всеки участник избира книга и споделя: любима мисъл, любим герой, какво е научил, защо би препоръчал книгата.

МАЙ 2027 г. - „Слово, просвета и култура“

- Подготовка на инициативи за 24 май.
- „Буквите, които ни обединяват“.
- Изложба „История на българската книга“.
- Литературни четения.
- „Любима българска дума“.
- „Думите, които трябва да пазим“.
- Представяне на български писатели и поети.
- Ученически творчески проекти.
- Подготовка на препоръчителни списъци за лятно четене.

ЮНИ 2027 г. - „Лятото започва с книга“

- Финално читателско предизвикателство.
- „Книга за лятото“.
- Представяне на летни читателски маршрути.
- „Моята книга за ваканцията“.
- Литературни игри.

- Отчитане на активните читатели.
- Награждаване/отличаване на ученици с активна библиотечна дейност.
- Анализ на библиотечната дейност през учебната година.
- Подготовка на библиотечния фонд за следващата учебна година.

ЮЛИ – АВГУСТ 2027 г. - „Ваканция с книга в ръка“

- Насърчаване на летния читателски навик.
- Подготовка на нови книжни селекции.
- Обработка на новопостъпили книги.
- Приемане и обработване на дарения.
- Подреждане и актуализиране на фонда.
- Подготовка на тематични изложби за новата учебна година.
- Изготвяне на препоръчителни списъци за учениците.
- Планиране на инициативите за учебната 2027/2028 г.

VIII. ОБРАЗОВАТЕЛНИ, КУЛТУРНИ И ПАРТНЬОРСКИ ИНИЦИАТИВИ

През учебната 2026/2027 г. училищната библиотека ще реализира образователни инициативи, насочени към изграждане на критично мислене, информационна, медийна и дигитална грамотност, както и към формиране на ценности и активна гражданска позиция.

Във връзка с отбелязването на 190 години от рождението на Васил Левски ще бъде реализирана инициативата „Левски – думи, които остават“, чрез която учениците ще работят с книги, документи и литературни произведения, свързани с Апостола, и ще разсъждават върху значението на свободата, отговорността, честността, смелостта, справедливостта и личния пример в съвременния живот.

Паралелно с това библиотеката ще провежда възрастово съобразени занимания за информационна и медийна грамотност – търсене и оценяване на надеждна информация, разграничаване на факт от мнение, разпознаване на недостоверно съдържание и фалшиви новини, проверка на източници и познаване на основни правила за авторско право. Ще се развива и култура на разумно и отговорно използване на изкуствения интелект, като учениците ще бъдат насърчавани да проверяват, сравняват и оценяват генерираната информация, да разбират ограниченията на AI и да го използват като помощно средство, без да заменят собственото си мислене и творчество.

За реализирането на тези дейности библиотеката ще работи в активно партньорство с учители, родители, училищни и културни институции чрез съвместни уроци, тематични четения, литературни проекти, читателски предизвикателства, изложби, инициативи за четивна грамотност, родителски четения и дарителски кампании за обогатяване на библиотечния фонд.

IX. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. В областта на четенето

- Повишен интерес към библиотеката.
- Повишен брой активни читатели.
- Увеличаване на броя на зетите книги.
- Разширяване на читателските предпочитания.
- Изграждане на устойчиви навици за четене.
- Подобряване на четенето с разбиране.

2. В областта на грамотността

- Подобряване на уменията за разбиране и интерпретиране на текст.
- Обогатяване на речниковия запас.
- Развитие на уменията за устно и писмено изразяване.
- Повишаване на увереността при публично представяне.

3. В областта на критичното мислене

- Умение за разграничаване на факт и мнение.
- Умение за проверка на информация.
- По-отговорно използване на интернет.
- Разпознаване на недостоверно съдържание.

4. В областта на дигиталната грамотност

- По-добро използване на електронни информационни ресурси.
- Познаване на основни правила за авторско право.
- Отговорно използване на изкуствен интелект.
- Развитие на умения за създаване на собствено съдържание.

5. В областта на културното образование

- По-добро познаване на българските писатели и литературното наследство.
- Познаване на творчеството на Ран Босилек.
- Активно участие в национални инициативи за четене.
- Съпричастност към културния живот на училището.

6. В областта на социалните умения

- Развитие на умения за общуване.
- Работа в екип.
- Уважение към чуждото мнение.
- Уверено представяне пред публика.
- Отговорност към библиотечния фонд и общото пространство.

X. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През учебната 2026/2027 година училищната библиотека при ОУ „Ран Босилек“ – Габрово ще продължи да бъде не просто място за книги, а място за среща – между детето и книгата, между поколенията, между традицията и съвременността, между знанието и любопитството.

Особено място в годишния календар ще заеме Седмицата на Ран Босилек – 21–27 септември 2026 г., която ще даде началото на учебната година с празник на книгата, словото и училищната общност.

Инициативата: „ПАТИЛАНЦИТЕ ЧЕТАТ“ - „140 патилански истории в училищната библиотека“ ще превърне библиотеката в пространство на споделено четене, смях, приключения и среща с един от най-обичаните светове в българската детска литература.

През годината библиотеката ще свързва училищния живот с националните инициативи за насърчаване на четенето – през ноември с Деня на четенето, а през април с националните инициативи около „Походът на книгите“, като същевременно създава свои, разпознаваеми инициативи.

Годината ще даде възможност на учениците да се срещнат с големите имена на българската литература и история, сред които Ран Босилек, Петко Р. Славейков и Васил Левски. Основната цел остава една:

„Да направим така, че детето да влезе в библиотеката не защото трябва да прочете книга, а защото иска да открие какво има в нея.“

Изготвил: Иван Христов Петров
/учител по история и библиотекар/

Учебна 2026/2027 година